

**Notă de prezentare**  
**a proiectului de ordin pentru aprobarea**  
**Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de sistem**

Prezentul document de discuție reprezintă revizia *Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de sistem*, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 87/2013.

Revizuirea propusă implementează modificările apărute în legislația primară, ca urmare a aprobării Legii nr. 203/2016, de modificare și completare a Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și completează textul existent cu o serie de prevederi care contribuie la clarificarea modului de determinare a tarifelor pentru serviciul de sistem. Motivele care au stat la baza revizuirii Metodologiei sunt următoarele :

a) Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 a fost modificată și completată prin Legea nr. 203/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 892/08.11.2016. Conform prevederilor art. 36, alin. (7) lit. e), operatorul de transport și de sistem "achiziționează serviciile tehnologice de sistem, de reglaj primar, secundar și terțiar rapid și lent și califică producătorii și clienții dispecerizabili care furnizează servicii tehnologice de sistem, pe baza unei proceduri proprii, aprobată de autoritatea competentă."

Astfel, prin intermediul prevederilor legale menționate este creat cadrul legal pentru achiziția reglajului primar, care conduce la trecerea de la furnizarea distribuită a reglajului primar de către toate Unitățile Dispecerizabile (UD) la furnizarea acestui serviciu doar de către câteva UD, pe bază de contract încheiat în urma achiziției în regim concurențial a acestui tip de rezervă.

În noua metodologie se implementează prevederea menționată anterior în sensul introducerii în venitul reglementat necesar achiziționării serviciilor tehnologice de sistem (STS) a celui corespunzător costurilor justificate cu achiziția rezervei de reglaj primar.

b) Serviciul tehnologic de sistem energie reactivă (putere reactivă) pentru reglajul tensiunii în RET nu este menționat explicit între serviciile tehnologice de sistem prevăzute la art. 36, alin. (7), lit. e din *Lege*. Deoarece articolul de lege prevede că operatorul de transport și de sistem (OTS) desfășoară, în principal, activitatea de achiziție a STS enumerate anterior, și având în vedere că acest tip de STS este absolut necesar OTS pentru menținerea siguranței în funcționare a SEN, se poate concluziona că acest

tip de STS trebuie să fie prevăzut explicit în lista STS care se achiziționează de către OTS. Menționăm faptul că neutilizarea acestui tip de STS poate conduce la depășirea tensiunilor peste valorile maxime în nodurile de control ale RET (preponderent în intervalele de gol de sarcină), ceea ce va determina uzura prematură sau chiar la deteriorări de echipamente în SEN (atât în rețelele electrice de transport și distribuție, cât și în instalațiile producătorilor și a clienților finali). De asemenea, furnizarea acestui tip de STS contribuie la menținerea în permanență a parametrilor normați ai energiei electrice pentru toți participanții la piața de energie.

c) În vederea creșterii nivelului de exigență privind investițiile realizate de OTS și a nivelului de transparență din partea ANRE cu privire la recunoașterea în tariful pentru serviciul de sistem a valorii investițiilor realizate, proiectul de ordin completează prevederile metodologice privind fundamentarea planurilor anuale de investiții. Astfel, OTS are obligația de a transmite autorității competente documentele de promovare și de realizare a proiectelor de investiții, urmărându-se analizarea eficienței acestora pe baza cuantificării ex-ante și ex-post a beneficiilor obținute în ceea ce privește îmbunătățirea nivelului de siguranță în funcționare a SEN, funcționarea eficientă a pieței de energie, precum și menținerea în permanență a parametrilor normați ai energiei electrice pentru toți participanții la piață.

d) Metodologia conține prevederi specifice privind asigurarea unui provizion/rezervă reglementată care reprezintă o sumă destinată acoperirii diferenței dintre venitul realizat prin aplicarea tarifului și costurile reglementate ale serviciului de sistem dintr-un an în care a fost aplicată o corecție negativă de venit ca urmare a rezultatelor înregistrate în anii anteriori.

e) Se introduc în Metodologie prevederi referitoare la determinarea costurilor cu amortizarea anuală a activelor noi înregistrate în contabilitate ca mijloace fixe în cadrul unei perioade tarifare, care se calculează folosind metoda liniară, cu aplicarea duratelor normale de viață reglementate, stabilite în cadrul unei anexe ce înglobează principalele mijloace fixe dintre activele operatorului utilizate la prestarea serviciului de sistem. Pentru alte categorii de mijloace fixe, neincluse în această anexa, se folosesc duratele maxime de funcționare stabilite în Catalogul privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe aprobat prin hotărâre a Guvernului, sau durate mai mari decât acestea, aprobate prin decizii/hotărâri ale conducerii OTS. Prevederea are scopul de a stabili o durată mai mare de amortizare a mijloacelor fixe aferente serviciului de sistem, corespunzătoare duratei de utilizare a acestora, precum și armonizarea metodologiei cu prevederile similare aplicabile OTS pentru serviciul de transport al energiei electrice și operatorilor de distribuție concesionari.

f) Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare prevede la art. 28 lit. f) că producătorii au obligația "să mențină o rezervă de combustibil la un nivel

suficient sau, după caz, o rezervă suficientă de apă, pentru asigurarea siguranței SEN și pentru îndeplinirea obligațiilor de producție și furnizare continuă a energiei electrice, care se remunerează conform cu reglementările în vigoare". Drept urmare se introduc în Metodologie prevederi referitoare la includerea în categoria costurilor fixe specifice cu furnizarea în regim reglementat a serviciilor tehnologice de sistem a costurilor cu menținerea rezervei de combustibil necesar îndeplinirii obligațiilor de producție aferente furnizării acestor servicii.

g) Schimbarea metodei de stabilire a venitului reglementat. Se propune ca metoda prin care se stabilește venitul reglementat al OTS necesar realizării serviciului de sistem să fie de tipul "cost+", venitul reglementat reprezentând suma dintre costurile totale justificate și o cotă rezonabilă de profit, calculată ca procent din aceste costuri. Metoda se pretează mai bine situației în care perioada de stabilire a tarifelor pentru serviciul de sistem este de un an și nu implică o perioadă de reglementare de cinci ani, ca în cazul stabilirii tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice.

h) Se includ prevederi referitoare la recunoașterea în cadrul venitului reglementat pentru serviciile funcționale de sistem a unor costuri numite "îngropate", fundamentate pe bază de documente justificative pentru cheltuieli aferente unor investiții care și-au pierdut utilitatea în urma schimbării cadrului de reglementare.

i) Se includ prevederi clarificatoare referitoare la stabilirea preului reglementat pentru furnizarea STS – energie reactivă pentru reglajul tensiunii în RET, care se realizează în afara procesului de producere a energiei electrice.

Menționăm că o primă variantă a Metodologiei revizuite a fost supusă dezbaterii publice prin postare pe pagina de internet a ANRE în perioada 29.03 – 28.04 2017, sinteza observațiilor la acel document fiind atașat prezentei.

Observațiile și propunerile se vor transmite la ANRE prin fax și în format electronic editabil, pe adresa de e-mail [gabriela.munteanu@anre.ro](mailto:gabriela.munteanu@anre.ro) și [adrian.stoian@anre.ro](mailto:adrian.stoian@anre.ro) până la data de 6 iunie 2017.

